

Möte med styrelsen för Saxån-Braåns vattenråd

Plats Svalövs kommunhus.

Tid: Onsdagen den 2 december 2014 kl 10.00.

Närvarande

Beslutande:

Peder Weibull, miljönämnden Landskrona
Charlotte Wachtmeister, tillväxt och samhällsbyggnadsutskottet, Svalöv
Bo Lindblom, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, Eslöv
Lars-Erik Widarsson, NSVA
Lennart Hansson, miljö- och byggnadsnämnden, Kävlinge

Övriga:

Olle Nordell, miljöförvaltningen, Landskrona
Charlotte Lundberg, kommunförvaltningen Bo & Bygg, Svalöv
Anna-Carin Linusson, miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Eslöv
Pardis Pirzadeh, Länsstyrelsen
Bjarne Andersen, Miljönämnden Landskrona

Ordförande _____

Justeringsman _____

Sekreterare _____

§ 1 Upprop och fastställande av dagordning

Dagordningen godkändes och fem ledamöter i styrelsen konstaterades vara närvarande.

§ 2 Val av ordförande att leda förhandlingarna och sekreterare vid mötet

Till mötesordförande valdes Peder Weibull och till mötessekreterare Olle Nordell.

§ 3 Val av justeringsman att jämte ordföranden justera protokollet

Charlotte Wachtmeister valdes att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 4 Information om vattenkontrollen i Svalövsbäcken

Olle Nordell redogjorde kort för vattenkontrollen i Svalövsbäcken. Det finns en mätpunkt nedströms Svalövssjön och en mätpunkt nedströms reningsverket vid Felestad. Prover på platserna har tagits sedan 1980-talet. Vid jämförelse av prover tagna månadsvis de sista 4 åren kan bl a följande konstateras. Generellt visar totalfosforhalterna samma mönster men vid enstaka tillfällen har halterna varit ca 5 gånger högre nedströms reningsverket än nedströms Svalövssjön. För halterna av totalkväve finns också ett gemensamt mönster men här är avvikelserna mer frekventa. Samma sak gäller för BOD (innehåll av lätt nedbrytbart syreförbrukande material) men nedströms Svalövssjön var dessa halter högre under sommaren. Detta beror förmodligen på att det finns mer växtplankton och annat organiskt material i sjön än i bäcken. Syrgasmättnaden är generellt god och båda provpunkterna har samma mönster. Däremot är halterna av ammonium-kväve betydligt högre nedströms reningsverket. Under vissa förhållanden kan ammonium övergå till ammoniak, vilket är toxiskt för vattenlevande organismer. Vid höga vattentemperaturer och höga pH-värden förskjuts balansen från ammonium till ammoniak. Detta kan ske främst under sommaren då det är varmt och primärproduktionen ofta leder till höga pH. Vid pH 7 och 25 °C föreligger 0,6 % av ammoniumkvävet som ammoniak och resten som ammonium, medan ammoniakandelen vid pH 9,5 och 30 °C är 72 %. Risk för fiskdöd kan då föreligga. Temperaturen är generellt lite högre vid Svalövssjöns utlopp än nedströms reningsverket. Grumligheten i vattnet är en lite mer svårtolkad parameter. Sett över en 25 årsperiod verkar grumligheten ha ökat nedströms Svalövssjön efter anläggandet av sjön. Dock är det färre perioder med extrem hög grumlighet nedströms Svalövssjön än nedströms reningsverket. Vid en jämförelse med Braån vid Asmundtorp har de samma frekvens av extrema halter. Se även bilaga 1 för ytterligare upplysningar. På Saxån-Braåns hemsida finns alla mätvärden från vattenkontrollen tillgängliga och det finns en funktion för att kunna göra allehanda jämförelser och egna diagram.

Reningsverkets funktion diskuterades och en efterpoleringsdamm och ett systematiskt arbete för att få bort dagvatten och felkopplingar till reningsverket kan minska påverkan på Braån.

§ 5 Information om fiskefrågor i Saxån och Braån

I Saxåns och Braåns nedre delar finns ett så kallat fiskevårdsområde (FVO). Fiskevårdsområdet bildas genom en Lantmäteriförrättning där det utreds vilka som har fiskerätt i vattendraget. Ofta få man gå tillbaka till skiftet på 1800-talet för att reda ut vilka som har fiskerätt. Därefter kan ett fiskevårdsområde bildas. I förrättningen finns en förteckning över de som har fiskerätt. Det ska finnas stadgar och en styrelse. Saxån-Braåns fiskevårdsområde sträcker sig från åmynningen och ungefär till Saxtorps kyrka i Saxån och upp till Norra Möinge i Braån. I Saxån-Braån har begränsade delar av fiskevårdsområdet upplåtits för fiske till allmänheten mot köpande av fiskekort. Intäkterna går till skötsel av fiskeplatser och fiskevård. För närvarande har FVO beslutat att höja avgiften på dagskort och ta bort möjligheterna till årskort. Landskrona sportfiskeklubb menar att avgifterna är för höga och att det i praktiken minskar möjligheterna till sportfiske i Saxån.

I övrigt så gäller nog att om det inte står något om fiskerätt i fastighetsregistret så är fisket samfällt för byarna. Det går tillbaka till skiftet och de markägare som fanns då hade fiskerätt. Vilka som har fiskerätt i dag verkar något oklart.

§ 6 Vattenmyndighetens samråd kring förslaget till förvaltningsplan, miljö kvalitetsnormer, samt åtgärdsplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för nästa förvaltningscykel

Pardis Pirzadeh från Länsstyrelsen redogjorde för Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns vattendistrikt samrådsremiss. Samrådstiden är mellan den 1:e november till den sista april. Samrådsmaterialet är omfattande och innehåller flera dokument. En förklarande broschyr: "Tid för bättre vatten" (20 sidor) finns att tillgå på http://www.vattenmyndigheterna.se/SiteCollectionDocuments/gemensamt/publikationer/2014/Tid%20f%c3%b6r%20b%c3%a4ttre%20vatten_webb.pdf. Samrådet gäller för förvaltningscykeln 2016 – 2021 (6 år).

I åtgärdsprogrammet finns 78 olika förslag till åtgärder. Det är fler än vid förra förvaltningscykeln och de har blivit mer konkreta. Ett samrådsmöte kommer att hållas i Hässleholm den 10 februari. Synpunkterna ska lämnas i ett webbformulär. Såväl privatpersoner, organisationer och myndigheter är välkomna att lämna synpunkter.

Remissen diskuterades och bl a framfördes följande:

- Hur ska alla synpunkter hanteras och redovisas? Likartade synpunkter kommer att grupperas och behandlas i ett svar.
- Saxån-Braån vattenråd ska tillsammans med kommunerna göra vad som går för att uppnå en god status.

- Det kostaterades att många åtgärder behöver genomföras och även om alla möjliga våtmarksprojekt genomförs räcker det inte för att nå målsättningen. Är det bra att sätta upp mål som inte kan uppnås?
- Enskilda avloppens standard ses över i flera kommuner. Dock kan de enskilda avloppens påverkan vara överskattad i vissa områden. Kanske mer kostnadseffektivt att leta efter projekt som ger större nytta än uppgradering av enskilda avlopp. Jämföra insatser mellan enskilda avlopp och kommunala reningsverk.
- Det finns många åtgärder kvar att göra inom jordbruket.
- Det vore intressant att välja ett mindre avrinningsområde och genomföra alla åtgärder som går att genomföra och därmed se om god status kan uppnås.
- Jämför förslagen i VISS med vilka ytterligare möjligheter som finns i verkligheten.

§ 7. Information om Havs- och vattenmyndighetens remisser.

För närvarande verkar det oklart vilka remisser som kommit och vilka som ska komma och deras koppling till Vattenmyndigheten för Södra Östersjön. Informationen får skjutas på framtiden.

§8. Information om ”Vatteninformationssystem i Sverige”, VISS

Pardis Pirzadeh visade hur VISS kan användas för att få fram information om olika vattendrag. Det kan konstateras att det finns mycket information om vattendragen och förslag till åtgärder i VISS som kan nås via Internet. För ytterligare information om vad VISS är se: <http://www.viss.lansstyrelsen.se/About.aspx>. Kartorna är något svårmanövrerade men det går att göra sammanfattande uttag för de fem vattenförekomsterna i Saxån och Braån.

§ 9. Sammanträdestider under 2015

Styrelsemöte 7:e april i Eslöv
 Vårmöte med allmänheten 19 maj
 Styrelsemöte 29:e september i Landskrona
 Styrelsemöte 1:e december i Svalöv

§ 10 Övriga frågor

- A. Det finns önskemål om att det ska framgå vilka ledamöter som ej närvarat på mötet.
- B. Möjligheterna att använda Svalövssjön för att spara vinterns vatten och släppa ut under lågflödesperioder på sommaren diskuterades. Förmodligen är det reglerat i en vattendom. Saken ska dock undersökas.

- C. Saxån-Braåns vattenråd skickade under hösten en fråga till Havs- och vattenmyndigheten om begreppet ”kraftigt modifierade vatten”.

Frågor:

”Vad innebär det att en jordbrukså förklaras som kraftigt modifierad? Kommer då vattenvårdsåtgärder som t.ex. återmeandring av rätade fåror, dammar, våtmarker, översilningsmarker, kalkfilterbrunnar och flisfilterbäddar att prioriteras ned?”

Vattenmyndigheten svarar:

”Om en jordbrukså förklaras som kraftigt modifierad ska en ny typ av miljö kvalitetsnorm anges, God ekologisk potential. Denna miljö kvalitetsnorm anger den ekologiska status som skapas när alla rimliga åtgärder som inte har en väsentlig påverkan på verksamheten har genomförts. Vid fler EU möten angående kraftigt modifierade vatten har man kommit fram till att inga åtgärder inte är samma sak som god ekologisk potential.

Det är viktigt att notera att kraftigt modifierade vatten avser fysiska förändringar, med andra ord förändringar i den hydromorfologiska statusen. När det gäller andra miljöproblem, som övergödning, ska dessa uppnå god status såvida inte dessa indirekt härstammar från de fysiska förändringarna från verksamheten eller att Vattenmyndigheterna har tillämpat undantag eller mindre strängt krav.

I praktiken kan det innebära att man inte återställer en rätat vattendrag med ett markavvattningsföretag men vidtar en rad åtgärder för att minska näringsläckaget, t.ex. våtmarker, kalkfilterbrunnar, strukturkalkning m.m.”

Bilagor

Bilaga 1.

Vattenkontrollen i Svalövsbäcken.

Bilaga 2.

Presentation av Vattenmyndigheternas samrådsremiss inför nästa förvaltningscykel.

Bilaga 3.

Svalövssjön.

Bilaga 4.

Svalövssjöns skulpturpark.

Kallade ledamöter till styrelsemötet

Närvarande:

Peder Weibull, miljönämnden Landskrona

Charlotte Wachtmeister, tillväxt och samhällsbyggnadsutskottet, Svalöv

Bo Lindblom, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, Eslöv

Lars-Erik Widarsson, NSVA

Lennart Hansson, miljö- och byggnadsnämnden, Kävlinge

Meddelat förhinder:

Ulf Trolle, jordägarna

Bengt Hellerström, LRF

Alexander Hess, fiskeintressena

Sven Laurin, ideel naturvård